Fólkatingsvalið 1990

Jóhannes M. Olsen, valevni Sambandsfloksins til Fólkatingið:

Ríkisfelagsskapur økir bú- og virkisøki føroyinga!

Royndirnar upp í gjøgnum tíðirnar av ríkisfelagsskapinum hava prógvað, at veruliga er sambandspolitikkur her á landi einasta gongda leiðin. Sambandið og ríkisfelagsskapurin er einki minni enn ein treyt, um tað skal eydnast okkum at uppihalda og útbyggja nútíðar-samfelagið og framvegis liva sum føroyingar á hesum klettum.

Hinvegin vil eg skunda mær, eins og eg eri vanur at gera tað yvirfyri donum, at vísa á tey úrslit, vit føroyingar hava nátt í samvinnuni við teir, fyrst og fremst orsakað av, at dugnaligir føroyingar hava arbeitt við og undir sínum ríkisrættindum framúr væl, og tað hevur uppaftur verið orsøk til stórt handilsvirksemi millum bæði londini til fyrimun fyri báðar partar, kanska eina mest fyri danir.

Úrslitini vit sum fólk hava nátt, síðan vit fingu heimastýrislógina, eru framúr góð og eru høgt í metum av øðrum tjóðum, ikki minst eru føroyingar kendir fyri sítt dugnaliga sjófólk á øllum høvum og annars virkandi fólk bæði uttan- so væl sum innanlendis.

Nakað sum sjáldan verður umrøtt, er okkara økta bú- og virkisøki, sum fylgir við ríkisfelagsskapinum.

Søguliga eru vit føroyingar komnir í lagnufelagsskap við danir, uttan at vit sjálvir nakrantíð hava ynskt tað, eins og tíðir og framburður hava vovið okkara viðurskiftir soleiðis saman, at føroyingar og danir eru knýttir nær at hvørjum øðrum við so sterkum bondum, sum ættarbond, mentunar- og fíggjarbond, at tey neyvan verða slitin, uttan skaði hendir; og at tað vera vit sum tann veikari parturin, sum verða fyri skaðanum, nýtist ongin at vera í iva um.

Harumframt hava danir víst eitt fyrimyndarligt trísinni í viðurskiftunum Føroyar-Danmark ímillum.

Sambært grundlógina hava vit føroyingar rætt til at velja tvey umboð á fólkating, har ein ikki so lítil partur av okkara politisku viðurskiftum koma til viðgerðar, og har umboð Sambandsfloksins, í tøttum samarbeiði við liberala flokkin Venstre, beinleiðis, sambært ynski meirilutans í Føroya Landsstýri, hevur kunnað talað okkara sak í fólkatingsbólkinum so væl sum í sjálvum tingsalinum, henda ávirkanin so nær ti politiska avgerðarrættinum hevur mangan verið til stóran fyrimun fyri okkum føroyingar tey árini, eg persónliga havi havt høvi til at roynt arbeiðið á Fólkatingi.

Johs. M. Olsen

Uppstilling Sambandsfloksins til fólkatingsvalið

Sambandsflokkurin hevur stillað upp sekstan valevni til fólkatingsvalið 12. desember. Í bókstavarøð eru valevnini hesi:

Finnbogi Arge,	Tórshavn
Brynjálvur Borðoy,	Norðskála
Terje Davidsen,	Kollafirði
Poul H. J. Debes,	Sandi
Petur Ellefsen,	Tórshavn
Eyðfinnur S. Hansen,	Klaksvík
Sune Jacobsen,	Sørvági
Terje Jacobsen,	Tvøroyri
Ivan Johannesen,	Miðvági
Edmund Joensen,	Oyrarbakka
Flemming Mikkelsen,	Vági
Agnar Nielsen,	Vestmanna
Jógvan I. Olsen,	Toftum
Jóhannes Martin Olsen,	Strondum
Lisbeth L. Petersen,	Tórshavn
Eilif Samuelsen,	Tórshavn

Og í listasamgongu við Sambandsflokkin er

Poul Kjartan Bærentsen, Leynum

stillaður upp á egnum lista. Poul Kj. Bærentsen leggur dent á, at hansara listi fer til valið við somu skrá, sum Sambandsflokkurin, og at listin tessvegna hevur *tilhoyri* til Sambandsflokkin.

Set X við
Sambandsflokkin

Lisbeth L. Petersen, valevni Sambandsfloksins til Fólkatingið:

Fólkatingsvalið

Ikki er óvanligt at hoyra fólk siga, at ríkisfelagsskapurin og danski statsstuðulin hava oyðilagt føroyingar og føroyska samfelagið. Hann verður eisini sammettur við koddan, vit hava sovið á, og sum tók ábyrgdarkensluna frá okkum.

Vit, sum eru rættiliga tilkomin og hava fylgt við í politikki, minnast tíðina, tá sagt varð beint øvugt; tá vóru vit nevnd U-land, ið var mergsogið av donum; tí var støðan so ring, og tí vóru vit so illa fyri.

Er hetta ikki ein undirmetan av okkum sjálvum?

Skulu vit geva øðrum skuldina fyri alt, ið ikki gott er?

Sannleikin er, at vit hava fingið tað sjálvstýri, vit vildu hava. Vit hava eisini ár undan ári valt teir politikkarar, vit vildu hava, sambært okkara demokratiska rætti at halda val. Sjálvstýrið og yvirtøkur hava vit sjálvi umsitið. Tí skulu vit ikki geva øðrum skuldina; hana hava vit sjálvi.

12. desember, tá fólkatingsval verður, skulu vit velja 2 umboð á danating. Politiskir flokkar, ið vilja avreiða okkara rættindi til fólkatingssessirnar bjóða seg eisini fram.

Ein flokkur hevur ríkisfelagsskapin í stevnuskránni, og tí átti **hann** at havt báðar sessirnar, ið geva okkum møguleikan at fylgja við í hvat hendir í donskum politikki, at rætta møguligar misskiljingar, ið kunnu stinga seg upp, og annars at gera vart við ynski okkara.

Sambandsflokkurin stendur við sítt. Hann vil verja ríkisfelagsskapin, tí hesin er besta borgan fyri, at vit kunnu liva í einum góðum demokratiskum samfelag, ið er á sama støði sum hini norðurlondini. Ongantíð meira enn nú er neyðugt at siggja veruleikan í eygunı og hvørki yvir ella undirmeta okkara møguleikar.

Vit skulu brúka tey rættindi, vit, sambært stýrisskipan, hava, uttan at vit kenna okkum minni fyri tað; og so skulu vit taka ábyrgdina av tí, vit umsita, og ikki geva øðrum skuldina fyri tað, sum ikki eydnaðist.

Hetta eiga øll at minnast til, tá tey seta krossin 12. desember!

Lisbeth L. Petersen.

Eilif Samuelsen, valevni Sambandsfloksins til Fólkatingið:

Undirgrundin

Javnaðarflokkurin gav undan løgtingsvalinum sum tann einasti politiski flokkur eina rúgvu av lyftum. Men líka so skjótt veljararnir við sínum atkvøðum høvdu krossfest Javnaðarflokkin til sín lyfti, vórðu hesi lyfti avsannað eftir valið. Formaður Javnaðarfloksins bæði gudaði og krossaði uppá (eins og veljararnir eisini vóru sum børn), at Javnaðarflokkurin hevði einki lovað. Teir høvdu bara lovað at seta samfelagshjólini í gongd aftur og skaffa arbeiði til allar hendur, men teir høvdu ikki sagt eitt orð um, at tað skuldi gerast í hesi øldini.

Í einum av teimum fyrstu Sosialunum eftir valið kunnger formaðurin á vanligan profeterandi hátt: **Avgerðarrætt til undirgrundina longu í 1991!**

Tað eru kanska summi, ið minnast, at hesin sami formaðurin sum løgmaður fyrst í 70-árunum talaði um at fáa avgerðarrætt til undirgrundina, men sum eisini við tingsamtyktini 17. apríl 1975 fekk spent bein fyri einari skilagóðari skipan. Hann gjørdi tað so effektivt, at sjálvt nú 15 ár seinni kann hann forða fyri, at nøkur avgerð kann verða tikin.

Men hann kann framvegis køka súpan av hesum somu beinunum. Og tað er tað, sum fyri Javnaðarflokkin er tað týdningarmesta. Tað at loysa málini er undirorðnað.

Vit hava sum er onga ávirkan á, um loyvi verður givið til, at farið verður undir at gera forkanningar, gera rannsóknir ella at vinna ráevni úr føroysku undirgrundini. Hesa heimildina hevur danska ríkisstjórnin, orkumálaráðharrin einsamallur.

Sambandsflokkurin fekk í 1982 útvegað føroyingum møguleika fyri at fáa eina ráevnisskipan, sum tryggjaði okkum rættindi, sum eru í samsvari við okkara statsrættarligu støðu í ríkinum:

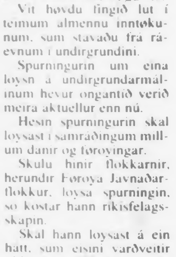

1. Rætt til avgerandi ávirkan á ráevnisøkið, serliga á hvussu ráevnispolitikkurin skal útformast og hvussu skjótt hann skal fremjast.
2. Rætt til at tryggja okkum ímóti møguligum skaðiligum árinum á tað fysiska og sosiala umhvørvið og
3. Rætt til úrtøku av ráevnisvirkseminum.

Tað var einans Sambandsflokkurin, sum var sinnaður at taka við eini slíkari ráevnisskipan. Allir hinir flokkarnir vóru ímóti. Teir vildu hava alt ella einki.

Og vit fingu einki. Tí hava vit onga ávirkan í dag.

Høvdu vit havt tikið av, so høvdu Danmark og Føroyar havt javnbjóðis rætt at taka avgerðir um, hvussu gongdin í ráevnisutviklinginum skuldu fara fram.

Vit høvdu fingið vetorætt móti málum og tilgongdum, sum vit ikki vóru nøgd við.

Vit høvdu fingið lut í teimum almennu inntøkunum, sum stavaðu frá ráevnum í undirgrundini.

Spurningurin um eina loysn á undirgrundarmálinum hevur ongantíð verið meira aktuellur enn nú.

Hesin spurningurin skal loysast í samráðingum millum danir og føroyingar.

Skulu hinir flokkarnir, herundir Føroya Javnaðarflokkur, loysa spurningin, so kostar hann ríkisfelagsskapin.

Skal hann loysast á ein hátt, sum eisini varðveitir okkum ta 600 ára gomlu samvinnuna við Danmark, so er eingin vegur uttan um Sambandsflokkin.

Sambandsflokkurin kann skaffa okkum avgerðarrætt til undirgrundina, samstundis sum vit varðveita ríkisfelagsskapin við øllum teimum fyrimunum, sum hann ber í sær.

Eilif Samuelsen.

Jesus svaraði teimum: Eg eri

Breyð lívsins

Tann, ið kemur til Mín, skal ikki hungra.

Smálestrarrøð eftir Adolf V. Hansen

140/90

FÁTÆK, MEN TÓ RÍK

Í opinberingsbókini lesa vit tey sjey brøvini, sum Jesus bað apostulin Jóhannes skriva til samkomurnar í Lítla Asien. Í fimm av brøvunum hevur Jesus áminningar til samkomurnar, har Hann sigur: Eg havi tað ímóti tær, ella: Vend við. Hinar tvær finnur Hann lýtaleysar, fátækar og kraftarleysar.

Jesus sigur: Skriva til eingil samkomunnar í Smyrna: – Hetta sigur hin fyrsti og hin síðsti, Hann, sum deyður var og er vorðin livandi: Eg veit um trongd tína og fátækdóm tín – tó, tú ert rík; – og gudsspottan teirra, ið siga seg vera Jødar og eru tað ikki, men eru synagoga Satans.

Óttast ikki fyri tí, sum tú skalt líða; Djevulin skal seta nøkur av tykkum í fangahús – fyri at tit skulu verða roynd – og tit skulu verða trongd í tíggju dagar. Ver trúgv til deyðan, so skal Eg geva tær krúnu lívsins. Tann, ið oyru hevur, hoyri tað, sum Andin sigur við samkomurnar: – Tann, ið sigrar, skal als ikki verða saktur av hinum øðrum deyða.

Tað, sum Jesus her sigur, er, at tann trúfasti skal fáa krúnu lívsins og, at tann í samkomuni, sum sigrar, skal als ikki verða saktur (sakaður) av hinum øðrum deyða. Í evangeliinum eftir Matteus sigur Jesus við Pætur: So sigi Eg eisini tær: Tú ert Pætur; og á hesum kletti skal Eg byggja samkomu Mína, og portur deyðaríkisins skulu ikki fáa vald á henni.

Og Harrin legði afturat samkomuni nøkur, sum lótu seg frelsa, lesa vit í Apostlasøguni. Tað er Harrin, og ikki vit, sum leggur til samkomuna. Jesus setur stóran prís á, at tey, sum Harrin hevur lagt til samkomuna, eru fátæk í sær sjálvum og rík í Honum.

Vit eiga at vera so fátæk, at vit eru deyð í okkum sjálvum, og tó so rík, at vit eiga lívið, vísdómin og alla kraft í Jesus Kristusi. Amen.

Vit lósu: Johs. op. 2,8-11 - Matt. 16,18 - Áp. 2,47.

Poul Kjartan Bærentsen:

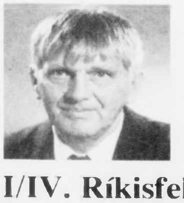

Hví SAMBANDSFLOKKIN?

I/IV. Ríkisfelagsskapurin

Tað einasta, sum altíð er felags fyri tey fólkini, sum styðja Sambandsflokkin, er faktiskt tað, at tey treytaleyst vilja varðveita virðini hjá Føroya fólki. Men hetta ger allan munin. At hesin flokkurin er øðrvísi enn hinir.

Annar eru sambandsfólk í øllum aldrum og yrkjum líka so ymisk sum føroyingar flest. Summi leggja meira dent á tey andsligu og summi kanska meira á tey materiellu virðini, men meginparturin av okkum setur helst frælsi hægri enn yvirflóð, tá ið til stykkis kemur.

Millum sambandsfólk koma við hvørt til sjóndar eitt sindur ymiskar meiningar um, **hvussu** borgarligt ella **hvussu** sosialt okkara samfelag skal vera. Kortini tykist mær, at tey flestu í hesum føri og í hesum døgum eru á einum máli um, at vit skulu finna eina skilagóða **javnvág.** Á tann hátt, at øll húski í Føroyum í mest møguligan mun mugu fáa høvi til sjálvi at ráða fyri egnu borg.

Tey sjónarmið **hesum** viðvíkjandi, sum stevnuskrá Sambandsfloksins gevur ábendingar um, eru ikki øðrvísi enn, at fólk flest kunnu góðtaka tey og enntá ganga inn fyri teimum. Tað ræður bert um at fáa hugsjónirnar settar í verk. Hvussu skjótt og hvussu væl, ið hetta kann eydnast, veldst ikki minst um, hvørja undirtøku, ið vit vilja veita flokkinum.

Hatta, at Sambandsflokkurin treytaleyst vil varðveita verandi virði tjóðarinnar, ber millum annað við sær, at hann vil varðveita samband Føroya við Danmark og framhaldandi betra og útbyggja okkara góða samarbeiði til frama fyri helst báðar tjóðirnar.

Eg veit ongantíð um, at nakar mismunur hevur verið gjørdur á føroyingum og donum. Føroyingar hava annars altíð verið vældámdir millum danir, bæði á sjógvi og á landi. Og eg haldi eisini, at danir nú yvirhøvur eru vælsæddir millum føroyingar.

Um onkur lítil misskiljing hevur verið, er tað komið av, at vit hava kent ov lítið til viðurskiftini hvør hjá øðrum. Men nú á døgum er kommunikatiónin landanna millum á einum heilt øðrvísi og framtíknum støði.

Tað er tí ein sera samdur Sambandsflokkur, sum vil hava, at fólkið í okkara parti av ríkinum framhaldandi skal verða lutfalsliga líka væl umboðað á fólkatinginum sum fólkið í hinum partinum – og soleiðis hava eina rímiliga stóra ávirkan á ta samlaðu gongdina. Fyri Føroyar er eitt fólkatingsumboð fyri hvørji 24.000 fólk, meðan Danmark hevur eitt umboð fyri hvørji 30.000 fólk. Heldur ikki her eru vit við skerdan lut.

SAMBANDSFLOKKIN – ja, hví ikki?!

Í Leynum, 1. desember 1990

Poul Kjartan Bærentsen.

SKRIVSTOVUSTÓLAR

Fyritreytin fyri kropsliga og sálarliga vælveru er at sita væl.

Vit sita øll á ymiskan hátt. Ti er ikki líkamikið hvørjum stóli vit sita á. Tey flestu merkja til ryggpinu av og á – onnur gerast troytt longu áðrenn dagurin er hálvliðin. Loysnina finnur tú hjá okkum. Vit hava fleiri ymisk modell frá KEVI, SIS og KINNARPS, og kunnu svara fyri, at vit hava júst tann rætta til tín.

P/F FARODANE & CO

Telefon 11414 Telefax 17534